

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7011/2541

นางสาวกนกลักษณ์ เอ็มอุดมโชค พ้นจำเอนบรรจบแอมอดมนางแอมอร แอมอดมจำเลย พ้นตำรวจเอก (พิเศษ) วิชาชีพแอมอดม

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 525, ป.พ.พ. มาตรา 1612, ป.พ.พ. มาตรา 850

ย่อ / หลักกฎหมาย

บ. ยกที่ดินให้แก่ ว. ด้วยวาจา โดยมีเจตนาจะไปดำเนินการจดทะเบียนการให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในภายหลัง ถือว่าในขณะนั้น บ. ยังมีได้มีเจตนาสละการครอบครอง การที่ ว. เข้าครอบครองที่ดิน พิพาทก่อนทำการโอนจึงเป็นการครอบครองโดยอาศัยสิทธิของ บ. ที่บอกจะยกให้ไม่ได้เข้า ครอบครองในฐานะผู้แย่งการครอบครอง แม้จะครอบครองนานเท่าใดก็ไม่ทำให้ได้สิทธิครอบครอง ในที่ดินพิพาท ฉะนั้นเมื่อการยกที่ดินพิพาทให้ระหว่าง บ. กับ ว. ยังไม่ได้ทำเป็นหนังสือและ จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 525 ที่ดิน พิพาทยังไม่ตกเป็นของ ว. โดยการให้ เมื่อ บ. ถึงแก่ความตายที่ดินพิพาทย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ ทายาทของ บ. ไม่อาจนำที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์มรดกของ บ. ผู้ตายไปโอนให้ ว. ภายหลัง บ. ถึง แก่ความตายแล้วได้ และเมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ทายาทของ บ. ได้แสดงเจตนาชัดแจ้งเป็น หนังสือว่าขอสละมรดก ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันว่ายอมสละ มรดก ดังนั้น หลังจากที่ บ. ตาย แม้จะได้มีการจดทะเบียนการยกให้ที่ดินพิพาทดังกล่าวให้แก่ ว. โดยขณะจดทะเบียนทายาททุกคนของ บ. ทราบและไม่มีผู้ใดคัดค้าน ก็ถือว่าทายาทของ บ. ได้สละมรดกรายนี้แล้ว การทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทก็ไม่มีผลให้ ว. ได้กรรมสิทธิ์ใน ที่ดินพิพาท

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยนำโฉนดที่ดินเลขที่ 10918 ตำบลบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด ชลบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 2902 ตำบลหนองรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไปจดทะเบียน เพิกถอนนิติกรรมการให้ที่ดินระหว่างพ้นจำเอนบรรจบผู้ให้ กับพ้นตำรวจเอก (พิเศษ) วิชาชีพผู้รับ กลับคืนเป็นชื่อของพ้นจำเอนบรรจบตามเดิม ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี หากจำเลยไม่ ปฏิบัติตาม ให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทนจำเลย จำเลยให้การว่า เมื่อรับ การยกให้แล้ว พ้นตำรวจเอก (พิเศษ) วิชาชีพได้ครอบครองที่ดินพิพาทโดยสุจริต โดยสงบ และโดย เปิดเผยมาตลอดเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยโจทก์หรือทายาททั้งหมดมิได้มาทำการคัดค้าน แต่อย่างไร กรณีจึงถือได้ว่าโจทก์และทายาทของเจ้ามรดกต่างแสดงเจตนาสละมรดกและสละ การครอบครองที่ดินพิพาทดังกล่าวแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยนำโฉนดที่ดิน เลขที่ 10918 และ 2902 ไปจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมให้ที่ดินระหว่างพ้นจำเอนบรรจบผู้ให้ พ้นตำรวจเอก (พิเศษ) วิชาชีพผู้รับ กลับคืนเป็นชื่อของพ้นจำเอนบรรจบตามเดิม ณ สำนักงานที่ดิน จังหวัดชลบุรี หากจำเลยไม่ปฏิบัติตาม ให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทน จำเลยกับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท จำเลย อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง เพราะคดีโจทก์ขาดอายุความแล้ว และให้โจทก์ใช้ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความรวม 3,500 บาท โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความ และประเด็นพิพาทข้อ (3) และ (4) ที่ว่า พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์ รับโอนที่ดินพิพาทโดยชอบหรือไม่ และโจทก์มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนหรือไม่ ตามลำดับ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีในประเด็นข้อพิพาท จำเลยได้อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้าน และโจทก์ยื่นคำแก้อุทธรณ์ แต่ศาลอุทธรณ์ยังมีได้วินิจฉัยเป็นการไม่ชอบ จึงพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ในประเด็นข้อพิพาทที่ยังมิได้วินิจฉัยตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ศาลอุทธรณ์รวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทุกชั้นศาลที่ได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปแล้วแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 5,000 บาท จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พันจ่าเอกบรรจบผู้ตายพุดยกที่ดินให้แก่พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์ด้วยวาจา โดยมีเจตนาที่จะไปจดทะเบียนการให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อไป ถือว่า พันจ่าเอกบรรจบยังมีได้แสดงเจตนาสละการครอบครองให้พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์ การที่พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์เข้าครอบครองที่ดินพิพาทก่อนทำการโอนเป็นการครอบครองโดยอาศัยสิทธิของพันจ่าเอกบรรจบที่บอกยกให้ ไม่ได้เข้าครอบครองในฐานะผู้แย่งการครอบครอง แม้จะครอบครองนานเท่าใดก็ไม่ทำให้ได้สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท เมื่อการยกที่ดินพิพาทให้ยังไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 525 ที่ดินพิพาทยังไม่ตกเป็นของพันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์โดยการยกให้ เมื่อพันจ่าเอกบรรจบถึงแก่ความตาย ที่ดินพิพาทย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของพันจ่าเอกบรรจบ ไม่อาจนำที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพย์มรดกของพันจ่าเอกบรรจบผู้ตายไปโอนให้พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์ภายหลังจากพันจ่าเอกบรรจบถึงแก่ความตายแล้วได้ การทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์จึงไม่มีผลให้พันตำรวจเอก (พิเศษ) วิศิษฐ์ได้กรรมสิทธิในที่ดินพิพาท ที่จำเลยฎีกาอ้างว่า ขณะจดทะเบียนการยกให้ทายาททุกคนของเจ้ามรดกทราบ แต่ไม่มีผู้ใดคัดค้าน จึงถือว่าเป็นการสละมรดกแล้วนั้น ในข้อนี้ ป.พ.พ. มาตรา 1612 บัญญัติว่า การสละมรดกนั้นต้องแสดงเจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ดังนั้น การสละมรดกจึงกระทำได้โดยทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่อย่างหนึ่ง ส่วนอีกกรณีหนึ่งกระทำได้โดยทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยต้องมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 850 เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าทายาทของพันจ่าเอกบรรจบได้แสดงเจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือว่าขอสละมรดก ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันว่ายอมสละมรดก จึงฟังไม่ได้ว่าทายาทของพันจ่าเอกบรรจบได้สละมรดกรายนี้แล้วดังที่จำเลยฎีกาพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

ณรงค์ศักดิ์ วิจารณ์สารวงศ์ · สันติ ทักกราล · เรืองฤทธิ์ ศรีวรรณะ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/7011/2541>